

Nagyszüleim mesélték - családi történet a kommunista korszakból

1. Történet:

Magyarországot a második ukrán hadsereg szabadította föl.

Alpár már abban az időben is büszkélkedhetett kiváló minőségű mezőgazdasági termékeivel. A viszonylagos jó életszínvonal miatta betelepítettek száma nőni kezdett. Vadidegen ukrán családokat telepítettek. Az egyiket Tekulcsnak hívták, hat gyerek tartozott a pereputtyba. Az iskolákba, óvodákba a védőnők rendszeresen ellátogattak. A védőnő tetűt talált ezekben a gyerekekben. Azonnal jelentette a körzeti orvosnak, majd ő is megállapította, hogy ott bizony tetvek vannak. Kihívta a Köjálnak az elődjét, Járványügyi Állomásnak hívták ezt, és lefertőtlenítették a családot.

Szörnyű nagy skandalum támadt belőle. Majdnem elcsapták a körzeti orvost, hogy hogy mert ilyet megállapítani, hogy az ő emberükben tetű van.

2. Történet:

A Magyar Köztársaságot 1948. február 1-jén kiáltották ki. Nagy váltás volt ez az előtte lévő királysághoz képest.

Az úttörő mozgalom már akkor létezett, de csak politikai nyomásra terjedt el széles körben. Egyébként nagyon szépek voltak a kis úttörők: a fiúk sötét nadrágot, fehér inget meg piros nyakkendőt, a lányok pedig fehér blúzt és sötét szoknyát viseltek. A tanév vége felé rendeztek egy nagy ünnepséget. Ahova dísznek odarendelték az iskolai énekkart is. Megérkezett az olyan húsz főből álló énekkari sereg, a karmesterrel együtt. Az előadó Hatica János nevezetű ember azon kevesek közé tartozott, aki tudott olvasni. A bátyja, Hatica István, ő nem tudott olvasni, de azért a falu vezetőségéhez tartoztak mind a ketten. Előtte való nap a Hatica János bement Félegyházára, elment a pártbizottságra, fölnyalábolt öt-hat brosrát, tehát a készen megírt szöveget. Az ünnepségre mindenki meg volt hívva, de ugye a falusi emberek először elmentek a templomba, végigülték a misét, és a mise után eljöttek az ünnepség színhelyére. Az úttörők teljes harci díszbe, ott vártak reggel nyolc órától. A misének olyan tíz óra tájékán volt vége, így ekkortájt kezdett a vendégsereg igazán megérkezni. Az ünnepség az úgy zajlott, hogy Hatica János fölvette az első brosrát és megkezdte olvasni. Elolvasta elejétől a végéig, utána jött az énekkar, elénekeltünk egy mozgalmi dalt. Hatica János fölvette a második brosrát. Egy röpirat 20-25 perces időtartam volt, elővette a harmadikat is, és azt is elkezdte olvasni. Vége volt a szövegnek, de már olyan 11 óra körül járhatott az idő, de mi már nagyon untuk. Elolvasta, megint énekeltünk egyet. A nap nyakunk közé sütött. Sehol egy fa, sehol árnyék. Elénekeltük, elővette a negyedik brosrát, húzták a déli harangszót. A kántort Vác Károlynak hívták és ő figyelmeztette a vezetőséget a beszéd indokolatlan hosszúságára, valamint a közönség szenvedésére természetesen finom szavakkal. Rosszalló pillantások közepette a ceremónia a végéhez kezdett közeledni. Eldaloltuk a köztársasági himnuszt, mert azt is kötelező volt elzengeni. Majd csendesen hazamentünk. Tekintettel arra, hogy én még abban az időben ministráltam is, a köztársaság kikiáltásának első éves évfordulójára a tanács rendelt a templomba egy

ünnepi misét. Február elseje volt, tél, abban az időben még igazi tél volt, olyan mínusz 15-20 fok tájékán volt a hőmérséklet. A templomban nem voltunk elkényeztetve, mert azzal a gyertyával fűtöttük magunkat, ami az oltáron égett. A sekrestyében pedig úgy melengettük magunkat, hogy a tenyerünket leheltük, hogy le ne fagyjon a kezünk. Olykor a nagykabátra húztuk rá a ministráns ruhát. A plébános úron, a harangozón, meg a ministránsokon kívül, mert az én voltam, hála Istennek, még két öregasszony volt összesen.

Így ünnepeltük meg a köztársaság kikiáltásának első éves évfordulóját.